

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē araṇyakāṇḍē
॥ pañcapañcāśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ pañcapañcāśaḥ sargaḥ ॥

rāvaṇaḥ sītāṃ svāntaḥpuraṃ darśayitvā tvaṃ mē bhāryā
bhavēti prairayat

sandiśya rākṣasān ghōrān
rāvaṇō'sṭau mahābalān |
ātmānaṃ buddhivaiklavyāt
kṛtakṛtyamamanyata ॥ 3.55.1 ॥

sa cintayānō vaidēhīm
kāmaḥprāṇaiḥ prapīḍitaḥ |
pravivēśa grhaṃ ramyaṃ
sītāṃ draṣṭumabhitvaran ॥ 3.55.2 ॥

sa praviśya tu tadvēśma
rāvaṇō rākṣasādhipaḥ |
apaśyad rākṣasīmadyē
sītāṃ duḥkhaḥparāyaṇām ॥ 3.55.3 ॥

aśrupūrṇamukhīm dīnāṃ
śōkaḥbhārāvapīḍitām |

vāyuvēgairivākrāntāṃ
majjantīm nāvamarṇavē || 3.55.4 ||

mṛgayūthaparibhraṣṭāṃ
mṛgīm śvabhirivāvṛtām |
adhōgatamukhīm sītām
tāmabhyētya niśācaraḥ || 3.55.5 ||

tām tu śōkavaśād dīnā -
mavaśām rākṣasādhipaḥ |
sa balād darśayāmāsa
gṛhaṃ dēvagr̥hōpamam || 3.55.6 ||

harṃyaprāsādasambādhaṃ
strīśahasraniṣēvitam |
nānāpakṣigaṇairjuṣṭam
nānāratnasamanvitam || 3.55.7 ||

dāntakaistāpanīyaiśca
sphāṭikai rājataistathā |
vajravaidūryacitraiśca
stambhairdṛṣṭimanōramaiḥ || 3.55.8 ||

divyadundubhinirghōṣam
taptakāñcanabhūṣaṇam |
sōpānaṃ kāñcanaṃ citra -
mārurōha tayā saha || 3.55.9 ||

dāntakā rājatāścaiva
gavākṣāḥ priyadarśanāḥ |

hēmajālāvṛtāścāsaṃ -

statra prāsādapaṅktayaḥ || 3.55.10 ||

sudhāmaṇivicitrāṇi

bhūmibhāgāni sarvaśaḥ |

daśagrīvaḥ svabhavanē

prādarśayata maithilīm || 3.55.11 ||

dīrghikāḥ puṣkarīṇyaśca

nānāpuṣpasamāvṛtāḥ |

rāvaṇō darśayāmāsa

sītāṃ śōkaparāyaṇām || 3.55.12 ||

darśayitvā tu vaidēhīm

kṛtsnaṃ tadbhavanōttamam |

uvāca vākyam pāpātmā

sītāṃ lōbhitudmicchayā || 3.55.13 ||

daśa rākṣasakōṭyaśca

dvāviṃśatirathāparāḥ |

varjayitvā jarāvṛddhān

bālāṃśca rajanīcarān || 3.55.14 ||

tēṣāṃ prabhuraḥ sītē

sarvēṣāṃ bhīmakarmaṇām |

sahasramēkamēkasya

mama kāryapuraḥsaram || 3.55.15 ||

yadidaṃ rājyatantram mē

tvayi sarvaṃ pratiṣṭhitam |

jīvitam ca viśālākṣi

tvam mē prāṇairgarīyasī || 3.55.16 ||

bahvīnāmuttamastriṇām

mama yō'sau parigrahaḥ |

tāsām tvamīśvarī sītē

mama bhāryā bhava priyē || 3.55.17 ||

sādhu kiṃ tē'nyathābuddhyā

rōcayasva vacō mama |

bhajasva mābhitaptasya

prasādam kartumarhasi || 3.55.18 ||

parikṣiptā samudrēṇa

laṅkēyam śatayōjanā |

nēyam dharṣayitum śakyā

sēndrairapi surāsuraiḥ || 3.55.19 ||

na dēvēṣu na yakṣēṣu

na gandharvēṣu narṣiṣu |

aham paśyāmi lōkēṣu

yō mē vīryasamō bhavēt || 3.55.20 ||

rājyabhraṣṭēna dīnēna

tāpasēna padātinā |

kiṃ kariṣyasi rāmēṇa

mānuṣēṇālpatejasā || 3.55.21 ||

bhajasva sītē māmēva

bhartāham sadṛśastava |

yauvanaṃ tvadhruvaṃ bhīru
ramasvēha mayā saha || 3.55.22 ||

darśanē mā kṛthā buddhiṃ
rāghavasya varānanē |
kāśya śaktirihāgantu -
mapi sītē manōrathaiḥ || 3.55.23 ||

na śakyō vāyurākāśē
pāśairbaddhaṃ mahājavaḥ |
dīpyamānasya vāpyagnē -
rgrahītuṃ vimalāḥ śikhāḥ || 3.55.24 ||

trayāṇāmapī lōkānāṃ
na taṃ paśyāmi śōbhanē |
vikramēṇa nayēd yastvāṃ
madbāhuparipālītām || 3.55.25 ||

laṅkāyāḥ sumahadrājya -
midam tvamanupālaya |
tvatprēśyā madvidhāścaiva
dēvāścāpi carācaram || 3.55.26 ||

abhiṣēkajalaklinnā
tuṣṭā ca ramayasva ca |
duṣkṛtaṃ yatpurā karma
vanavāsēna tadgatam || 3.55.27 ||

yacca tē sukṛtaṃ karma
tasyēha phalamāpnuhi |

iha sarvāṇi mālyāni
divyagandhāni maithili || 3.55.28 ||

bhūṣaṇāni ca mukhyāni
tāni sēva mayā saha |
puṣpakam nāma suśrōṇi
bhrāturvaiśravaṇasya mē || 3.55.29 ||

vimānaṃ sūryasaṅkāśaṃ
tarasā nirjitaṃ raṇē |
viśālaṃ ramaṇīyaṃ ca
tadvimānaṃ manōjavam || 3.55.30 ||

tatra sītē mayā sārdhaṃ
viharasva yathāsukham |
vadaṇaṃ padmasaṅkāśaṃ
vimalaṃ cārudaśanam || 3.55.31 ||

śōkāṛtaṃ tu varārōhē
na bhrājati varānanē |
ēvaṃ vadati tasmin sā
vastrāntēna varāṅganā || 3.55.32 ||

pidhāyēndunibhaṃ sītā
mandamaśrūṇyavartayat |
dhyāyantīm tāmivāsvasthām
sītāṃ cintāhataprabhām || 3.55.33 ||

uvāca vacanaṃ vīrō
rāvaṇō rajanīcaraḥ |

alam vrīḍēna vaidēhi

dharmalōpakṛtēna tē || 3.55.34 ||

ārṣō'yaṁ dēvi niṣpandō

yastvāmabhibhaviṣyati |

ētau pāḍau mayā snigdhau

śirōbhiḥ paripīḍitau || 3.55.35 ||

prasādaṁ kuru mē kṣipraṁ

vaśyō dāsō'hamasmi tē |

imāḥ śūnyā mayā vācaḥ

śuṣyamāṇēna bhāṣitāḥ || 3.55.36 ||

na cāpi rāvaṇaḥ kāñci -

nmūrdhnā strīṁ praṇamēta ha |

ēvamuktvā daśagrīvō

maithilīṁ janakātmajāṁ |

kṛtāntavaśamāpannō

mamēyamiti manyatē || 3.55.37 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvyē

aranyakāṇḍē pañcapañcāśaḥ sargaḥ ||